

[Jesper Simonsen.]

gøre Enken opmærksom paa, at hun paatager sig et Gældsansvar, følger af sig selv, thi derom forlanger man en Udtalelse i selve det skriftlige Dokument; men naar Spørgsmaalet alligevel skal gøres til den paagældende, saa ligger det dog umaadelig nær og er ganske naturligt, at man samtidig kort siger, hvad det betyder, at det betyder dette, at Enken eller Enkemanden, hvem det nu er, paatager sig det fulde Ansvar for den Gæld, der paahviler den afdøde, og saa er man jo straks inde paa at veksle et Par Bemærkninger om, hvilke Muligheder for Gældsforpligtelser der i det hele taget foreligger i det Bo. Sagen drejer sig om. Noget lignende vil jo komme frem, hvor det drejer sig om Overtagelse af Bo til privat Skifte. Der skal ogsaa gøres opmærksom paa, at Gældsansvaret maa overtages, og det er ganske naturligt, at det kort siges, hvad det betyder. At der saa senere hen kan dukke Overraskelser op, idet der kan vise sig at være Gældsposter, som ingen tænkte paa og ingen med Føje kunde tænke paa i det Øjeblik — ja, det er ikke andet end hvad der ogsaa forekommer, naar det er en Sagfører, der giver Raad. Naturligvis, drejer det sig om en Familie, der har fast Sagfører, og som lever i en Virksomhed, der giver naturlig Anledning for Sagføreren til hvert Øjeblik at beskæftige sig med Familiens Forhold og Forretningsanliggender, da kan det være, at en saadan Sagfører, som er fuldt fortrolig med Familiens økonomiske Forhold og Forretningsforhold, giver en bedre Vejledning, end et Retskontor vilde kunne give, men i saa Tilfælde vil Familien utvivlsomt ganske naturligt benytte den Sagfører, den altid benytter. Det vil være saa nærliggende for dem, at man neppe kan tænke sig, at der skulde ske nogen Afgivelse derfra. Og er det en Person, som uden at have haft Sagfører tidligere i sit Liv staar overfor dette Tilfælde at skulle have et Dokument vedrørende en Skiftehending skrevet, saa staar den Sagfører, han gaar op til, lige saa ukendt overfor Situationen som en Dommerfuldmægtig, og han vil hverken kunne give videregaaende Oplysninger om Retshandlingens Betydning eller kunne afæske de ganske fornødne Oplysninger i større Omfang end Dommerfuldmægtigen.

De her omtalte Regler er da overmaade naturlige, og jeg finder, det er en god Foranstaltning, at der gives Adgang til at faa denne Retshjælp, jeg her har omtalt, paa et Dommerkontor.

Naar vi derefter gaar til den anden Gruppe af Dokumenter, saa er der opstillet

den Begrænsning for Adgangen til at erholde Retshjælp, at man kun kan kræve den rent formelle Affattelse af disse Dokumenter. Denne Grænse maa fastholdes, og Publikum maa gøres opmærksom paa, at det er det, de kan faa, hverken mere eller mindre. Hvis de derimod skal have ordnet Forhold, der ligger til Grund for en Retshandel, de er i Færd med at indgaa, hvis de skal have foretaget Undersøgelser for at kunne faa en saadan Ordning, hvis der skal føres Forhandlinger mellem Parterne eller med udenfor staaende Trediemand om Spørgsmaal, som har Betydning for Retshandelens Indgaaelse, ja, saa maa de henvises til enten selv at føre disse Forhandlinger eller at søge anden Assistance. Overholdes denne Grænse, kan jeg ikke se, at Betænkelighederne er saa store, som man har villet gøre dem til. Men det er jo noget nyt, vi er inde paa her, og hvilket Omfang det vil faa i Praksis, lader sig ikke overskue. At det ikke bliver en fuld Erstatning for det, der nu foregaar paa Retsbetjentkontorerne, er sikkert nok, for nu er den Fuldmægtig, som sidder og driver privat Praksis, jo i Virkeligheden Sagfører. Han varetager, ordner ganske de samme Sager som en Sagfører og stiller sig i Forholdet til de Personer, hvis Sager han ordner, paa samme Maade som en Sagfører stiller sig. Ofte staar han vel næsten i et mere fortroligt Forhold til sine Klienter, end en Sagfører gør. Ofte er vel disse udmærkede Fuldmægtige, som vi har siddende omkring paa Dommerkontorerne, næsten at betragte som en Slags juridiske Sjælesørgere for store Dele af Befolkningen.

Noget saadant vil der ikke blive Tale om efter den nye Ordning, det maa vi være ganske klar over. Derfor er det ikke en Erstatning for det, man kommer af med, man opnaar her. Men man giver Adgang til en Retshjælp af begrænset Omfang i Tilfælde, hvor det drejer sig om mindre Interesser, der ikke kan bære et betydeligt Salær; man har fra Statsmagtens Side ment, at der bør gives Publikum en rimelig Adgang til saadan Retshjælp.

Jeg skal hermed anbefale Forslaget til velvillig Behandling i dette høje Ting.

Elmquist: Det ærede Medlem Hr. Pürschel forudsatte i Indledningen af sin Tale, at Sagførernes stærke Ønsker om en Ændring i Dommerfuldmægtigens Ret til at have privat Praksis har været dikteret udelukkende af egoistiske Hensyn. Det ærede Medlem kunde øjensynlig ikke tænke sig, at der til Grund for Sagførernes Ønske